

MIDDENMANAGEMENT

• **Waal, V. de (2014).** De vooruitgeschoven middenvelder: De innovatiekracht van middenmanagers van welzijnsorganisaties met het oog op actief burgerschap. Amsterdam: Boom Lemma (400 pp. € 42,50).

Vincent de Waal promoveerde afgelopen 29 september op een onderzoek naar de

positie van middenmanagers van brede sociaal-culturele welzijnsinstellingen in de beoogde omslag naar een participatiesamenleving van actieve burgers. Hij constateert dat deze positie in meerdere opzichten spanningsvol is, niet alleen in verticaal opzicht tussen enerzijds directie en strategie en anderzijds professionals en uitvoering, maar ook in het horizontale sociaal-maatschappelijke krachtenveld over de grenzen van de eigen organisatie heen. Deze managers zullen dan ook in toenemende mate moeten kunnen omgaan met complexiteit en ambigüiteit.

Het is een rijk maar ook een enigszins taai proefschrift. Hoe dan ook kan ik hier niet volledig recht doen aan de inhoud. Dat is jammer, want het onderzoeksverslag is in vele opzichten ook relevant voor uitvoerende sociale professionals. Het boek bevat veel interessante beschrijvingen van en reflecties over de ontwikkelingen in het lokale welzijnsbeleid. Zo merkt De Waal op dat het enigszins misleidend is te spreken van 'transities' in het sociale domein, omdat het in wezen om een innovatie met een transformatief karakter gaat die de identiteit, de betekenis en de waardenkern van het werk niet onberoerd laat; niet voor niets wordt gepleit voor een nieuw type professionaliteit. Dat betekent volgens de auteur overigens ook dat in alle turbulentie niet het implementeren van veranderingen centraal zou moeten staan maar dat ruimte moet worden gecreëerd voor transformatieve en cocreatieve processen van leren en innoveren. Ontwikkelingen zoals productiequota, afrekencultuur en aanbestedingsprocedures zijn dan ook eerder een blokkade dan een hulpmiddel voor het ontwikkelen van een cultuur van leren en innoveren over de grenzen van de teams en de instellingen heen. Bovendien blijken sociale professionals in alle turbulentie niet zozeer behoefte te hebben aan professionele

ruimte maar vooral aan inhoudelijk en deskundig leiderschap. Middenmanagers zouden daarbij dus een centrale rol moeten vervullen, vergelijkbaar met de positie van de vooruitgeschoven middenvelder in het voetbal.

DOOR ED DE JONGE